

Vergaderjaar 2025–2026

32 634

Financiering politieke partijen

Nr. 22

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2026

Met deze brief bied ik u graag het rapport «Review accountantswerkzaamheden Wet financiering politieke partijen over 2023» van de Auditdienst Rijk (ADR) aan en reageer ik op de hieruit volgende constatering en aanbevelingen.

Politieke partijen zijn verplicht jaarlijks een financiële verantwoording af te leggen over het voorgaande kalenderjaar op grond van de Wet financiering politieke partijen (Wfpp). De verantwoording moet vergezeld gaan van een schriftelijke verklaring van een accountant. Daartoe onderzoekt de accountant of het financieel verslag en de overzichten van de partij voldoen aan de in de Wfpp en de Regeling financiering politieke partijen (Rfpp) gestelde voorschriften. De ADR voert in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) jaarlijks reviews uit op de werkzaamheden van de accountants van drie politieke partijen. Doel van de reviews is vaststellen of de accountant de controle heeft uitgevoerd conform de wettelijke voorschriften. Het bijgaande reviewrapport richt zich op het verantwoordingsjaar 2023.

Selectie

Als toezichthouder over de financiering van politieke partijen selecteer ik na afloop van het verantwoordingsproces drie tot vier partijen voor een review. De selectie is gebaseerd op een aantal factoren. Een politieke partij die voor het eerst subsidie ontvangt, wordt standaard geselecteerd. Het kan ook voorkomen dat onregelmatigheden in de verantwoording of onvolkomenheden in een eerdere review aanleiding vormen voor een (herhaal)review. Ten slotte wordt een politieke partij ook geselecteerd indien de partij al enkele jaren op rij niet is gecontroleerd.

De reviews over 2023 hebben betrekking op BBB, PVV en 50PLUS.

Reviewuitkomsten

De ADR beoordeelt de drie accountantsdossiers op de onderzochte punten als toereikend. Bij één accountantsdossier constateert de ADR dat de herstelwerkzaamheden naar aanleiding van het verslag over 2022¹ correct zijn uitgevoerd.

Mogelijke verbeteringen in wet- en regelgeving

De ADR doet in haar rapport een aantal aanbevelingen ter verbetering van wet- en regelgeving. Zo adviseert de ADR om een verantwoordings- en controleprotocol op te stellen om duidelijkheid te scheppen over de gewenste weergave van het financieel verslag en de benodigde omvang en diepgang van de accountantscontrole. Ook is er behoefte aan duidelijke eisen voor het activiteitenverslag en expliciete toelichting over de rechtmatigheid van de subsidiebesteding.

In haar review over 2022² wees de ADR ook op bovenstaande punten. Naar aanleiding hiervan alsmede adviezen vanuit Commissie toezicht financiën politieke partijen (Ctfpp) heeft mijn voorganger begin 2025 een accountantsprotocol opgesteld. Het protocol is 1 april 2025 in werking getreden. Het geeft duidelijkheid over de reikwijdte, aard en diepgang van het accountantsonderzoek. Ook bevat het protocol formats voor het financieel verslag en het activiteitenverslag, zodat duidelijk is aan welke eisen de verslagen moeten voldoen. In het protocol staat ook expliciet beschreven dat de accountant een oordeel moet geven over de rechtmatigheid van de besteding van de subsidie. Daarmee zijn de bovengenoemde aanbevelingen opgevolgd.

Het accountantsprotocol is voor het eerst van toepassing geweest op de verantwoording over 2024. Om politieke partijen en hun accountants de tijd te geven om hun verantwoording aan te passen aan het protocol, was voor de verantwoording over 2024 het toepassen van het accountantsprotocol optioneel. Voor de verantwoording over 2025 is toepassing van het accountantsprotocol verplicht. Na de verantwoording over 2025 wordt het accountantsprotocol geëvalueerd.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
P.E. Heerma

¹ Kamerstukken II 2025/26, 32 634, nr. 20.

² Kamerstukken II 2025/26, 32 634, nr. 20.